

DZIAŁANIA KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH W ASPEKTCIE NOWYCH WYZWAŃ DLA ROLNICTWA

Bydgoszcz, 7 listopada 2017 r.

Europejski
Kongres
Menadżerów
Agrobiznesu

O SAMORZĄDZIE ROLNICZYM

- Krajowa Rada Izb Rolniczych jest reprezentantem krajowym samorządu rolniczego działającego na mocy ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2014 r. poz.1079)
- Jednostkami organizacyjnymi samorządu rolniczego są izby rolnicze posiadające osobowość prawną. W każdym z 16 województw działa jedna izba rolnicza.
- W świetle przepisów ustawy o izbach rolniczych organy administracji rządowej mają **obowiązek zasięgnięcia opinii** samorządu rolniczego o projektach ustaw i aktów wykonawczych dotyczących rolnictwa, rozwoju wsi oraz rynków rolnych.
- Do zadań izb należy m.in.:
 - występowanie do organów administracji rządowej w województwie i organów samorządu terytorialnego z inicjatywą w zakresie regulacji prawnych dotyczących rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych oraz opiniowanie projektów tych przepisów

ROLA IZB ROLNICZYCH W KSZTAŁTOWANIU POLITYKI ROLNEJ KRAJOWEJ I UE

Rola Izb Rolniczych w kreowaniu krajowej polityki rolnej w obecnym brzmieniu ustawy - czy wystarczająca?

Odrodzone Izby Rolnicze w Polsce zaczęły powstawać ponad 15 lat temu na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 927 z późn. zm.) oraz statutów.

ROLA IZB ROLNICZYCH W KREOWANIU KRAJOWEJ POLITYKI ROLNEJ W OBECNYM BRZMIENIU USTAWY - CZY WYSTARCZAJĄCA?

- W świetle przepisów art. 5a i 45 ustawy o izbach rolniczych organy administracji rządowej mają obowiązek zasięgnięcia opinii Krajowej Rady o projektach ustaw i aktów wykonawczych dotyczących rolnictwa, rozwoju wsi oraz rynków rolnych - czy opinie te są brane pod uwagę?
- Izby mogą ponadto wykonywać zadania zleczone z zakresu administracji rządowej (art. 5 ust. 2 i 3 ustawy), po zapewnieniu koniecznych środków finansowych przez administrację rządową lub samorządową - czy je otrzymują?
- Reaktywowane izby rolnicze w Polsce wzorowano na przedwojennych ale i na Francuskich, Austriackich, Niemieckich - ale czy mają takie same zadania? We Francji izby prowadzą szkoły rolnicze, doradztwo, wchodzi w skład SAFER i decydują o sprzedaży ziemi, podobnie w Niemczech i Austrii

NOWE WYZWANIA DLA ROLNICTWA

■ Wspólna Polityka Rolna po 2020 roku

- zapewnione finansowanie z budżetu UE przynajmniej na dotychczasowym poziomie, zarówno na I jak i na II filar;
- pula środków finansowych na WPR w zależności od ilości hektarów, w równej wysokości na 1 ha;
- podział środków na I i II filar WPR wg własnej krajowej polityki rolnej;
- w każdym państwie taka sama wysokość wsparcia do produkcji rolnej (wyrównanie dopłat do powierzchni we wszystkich krajach UE);
- dopłaty bezpośrednie skierowane do rzeczywistych rolników;
- uproszczenie systemu finansowania WPR;
- rozważenie regionalizacji na województwa z uwagi na zróżnicowane potrzeby gospodarstw rolnych w województwach.

WSPÓLNA POLITYKA ROLNA PO 2020 ROKU

- Wspólna Europa silna Wspólną Polityką Rolną - konferencja KRIR w Brukseli
 - 10 maja 2017 r. w Brukseli Krajowa Rada Izb Rolniczych zorganizowała w siedzibie Copa-Cogeca konferencję pt. „Wspólna Europa silna Wspólną Polityką Rolną”.
- Krajowa Rada Izb Rolniczych w ramach operacji pt. „Reforma Wspólnej Polityki Rolnej po 2020 roku” realizuje 4 konferencje pt. „Reforma Wspólnej Polityki Rolnej po 2020 roku”. Konferencje skierowane są do rolników, mieszkańców obszarów wiejskich, przedstawicieli izb rolniczych, samorządów i branżowych związków rolniczych. Omawiana tematyka jest skierowana bezpośrednio do przedstawicieli środowiska rolniczego, jako beneficjentów rozwoju obszarów wiejskich
 - 12.10.2017 - Mysłakowice
 - 23.10.2017 - Łomża
 - 25.10.2017 - Gorzów Wielkopolski
 - 27.10.2017 - Boguchwała

NOWE WYZWANIA DLA ROLNICTWA

■ Reforma systemu doradztwa rolniczego

- dotychczasowe główne zadanie doradztwa rolniczego to zapewnienie wykorzystania środków unijnych przeznaczonych dla sektora rolnego, izby rolnicze prowadzą również dodatkowo pomoc prawną;
- francuskie doradztwo izbowe działa na zlecenie rządu i dysponuje budżetem rocznym około 800 mln euro, w tym środki przeznaczone na SAFER - kontrolę obrotu ziemią. W Polsce takie finansowanie powinno być na poziomie 500 mln euro, biorąc pod uwagę powierzchnię uprawną i ilość gospodarstw rolnych (w 2016 roku na ODRy przeznaczone było w budżecie państwa 170 mln zł);
- słabo wyposażone ośrodki, brak szerokopasmowego internetu na wsi;
- konieczne wyznaczenie najważniejszych celów doradztwa rolniczego, czyli: kształtowanie polityki rolnej i działania dla rolników - wprowadzanie innowacyjności na wsi;
- wzmocnić doradztwo, aby realizowało cele związane bezpośrednio z rolnikiem, nad czym nadzór powinien sprawować samorząd rolniczy.

NOWE WYZWANIA DLA ROLNICTWA

- **Straty spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi**
 - konieczne wprowadzenie zmian w metodologii szacowania strat - raporty IUNG nie odzwierciedlają stanu faktycznego na polach, w rzekach, lasach, stawach i są ogłaszane z dużym opóźnieniem dla danych upraw. Podstawą szacowania szkód powinna być decyzja wójta gminy;
 - zmiany w przyznawaniu pomocy publicznej dla poszkodowanych - w protokołach oszacowania klęsk suszy nie łączyć w gospodarstwie dotkniętym klęską upraw polowych i użytków zielonych, wraz z hodowlą zwierzęcą, ponieważ w wielu gospodarstwach zajmujących się uprawą i hodowlą zwierząt, ilość zwierząt zaniżyła wskaźnik strat w uprawach;
 - kwoty i formy pomocy w razie wystąpienia klęski należy określić jak najwcześniej i muszą być stabilne, tak by każdy producent rolny miał szansę podjąć decyzję z których instrumentów skorzystać.

NOWE WYZWANIA DLA ROLNICTWA

■ Jak ustabilizować dochody rolników?

- ważna jest stabilizacja dochodów szczególnie małych gospodarstw, które silnie zależą od wsparcia bezpośredniego, z kolei większe gospodarstwa potrzebują efektywniejszych instrumentów zarządzania ryzykiem;
- przy przeglądzie WPR należy uwzględnić zarządzanie ryzykiem i zdecydowanie dążyć do wprowadzenia działania w PROW pozwalającego dofinansować z funduszy UE ubezpieczeń upraw, zwierząt i roślin od najczęściej występujących zagrożeń (jako uzupełnienie dotychczasowego wsparcia do ubezpieczeń upraw i zwierząt z budżetu krajowego);
- jasne wymogi dla zakładów ubezpieczeniowych korzystających z dopłat do składek odnośnie jednolitości okresu karencji, który maksymalnie powinien wynosić 3 dni;
- łagodzeniu skutków niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w rolnictwie służy przede wszystkim system obowiązkowych, dotowanych ubezpieczeń.

NOWE WYZWANIA DLA ROLNICTWA

- **Walka z ASF i poprawa opłacalności produkcji żywca wieprzowego**
 - całkowita depopulacja dzika w strefach zapowietrzonych i zagrożonych;
 - zabezpieczenie pełnych i właściwych rekompensat dla hodowców, którzy zdecydują się na zaniechanie produkcji trzody chlewnej;
 - zapewnienie pełnego zwrotu kosztów poniesionych przez hodowców na wprowadzenie programu bioasekuracji;
 - wzniesienie płotu granicznego na całej wschodniej granicy Polski;
 - dalsze prowadzenie akcji informacyjnych i organizacja szkoleń.

NOWE WYZWANIA DLA ROLNICTWA

- **Straty wyrządzane przez dziką zwierzynę i nowe Prawo łowieckie**
 - faktyczny stan zwierzyny zdecydowanie przekracza optymalną dla środowiska i rolników liczebność - konieczność zmniejszenia populacji zwierzyny, szczególnie jeleni, łosi oraz dzików;
 - włączenie obcych gatunków (np. muflonów) wprowadzonych przez koła łowieckie, a wyrządzających szkody w uprawach rolnych, na listę gatunków, za których szkody będzie odpowiadać koło łowieckie;
 - jak najszybsze wprowadzenie przepisów dotyczących poszanowania własności ziemi rolników, wpływu środowiska rolniczego na tworzenie obwodów, w tym wypowiedzenia umów dzierżaw kołom łowieckim na wnioski rolników;
 - zabezpieczenie środków finansowych w roku 2018 w budżecie państwa na realizację nowelizacji ustawy Prawo łowieckie oraz zakończenie nowelizacji przepisów w kształcie uwzględniającym potrzeby rolników

DZIAŁANIA SAMORZĄDU ROLNICZEGO

- Organizacja spotkań, konferencji np. coroczne konferencje w Sejmie:
 - 9 grudnia 2016 r. „Aktualna sytuacja w rolnictwie: rolnictwo i obszary wiejskie w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”
 - 7 października 2015 r. „Zarządzanie ryzykiem w rolnictwie w kontekście tegorocznej suszy. Propozycje rozwiązań na przyszłość”
 - 28 października 2014 r. „Polska żywność zakładnikiem politycznych gier”
 - 14 listopada 2013 r. „Gospodarstwo rodzinne szansą rozwoju gospodarczego Polski”
 - 12 listopada 2012 r. „Polityka rolna krajowa i UE w nowej perspektywie finansowej oraz rola Izb Rolniczych w kształtowaniu tej polityki”

DZIAŁANIA SAMORZĄDU ROLNICZEGO

- Szkolenia i konferencje dla rolników i mieszkańców obszarów wiejskich
 - 2006-2008 - Szkolenia „Aktualne wymagania w zakresie produkcji i użytkowania pasz na poziomie gospodarstwa rolnego” (250 szkoleń, podczas których przeszkolono 5519 osób)
 - 2010-2012 - Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie PROW 2007-2013 „Produkcja biogazu rolniczego - korzyści i zagrożenia” (96 szkoleń, podczas których przeszkolono 3542 osób);
 - 2013-2014 - Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie PROW 2007-2013 „Pielęgnowanie i ochrona upraw leśnych” (400 szkoleń, podczas których przeszkolono 11097 osoby)
 - 2014 - seminaria pn. „Przyszłość Wspólnej Polityki Rolnej i jej drugiego filaru rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020” (3 seminaria, podczas których przeszkolono 150 osób)

DZIAŁANIA SAMORZĄDU ROLNICZEGO

- KRIR jest członkiem europejskiej organizacji rolniczej Copa-Cogeca.
- W ramach członkostwa corocznie bierzemy udział w:
 - posiedzeniach Prezydium Copa
 - kilkudziesięciu spotkaniach poszczególnych grup roboczych Copa-Cogeca
 - warsztatach, konferencjach, seminariach
 - protestach rolników w Brukseli
- Przedstawiamy stanowiska polskich rolników

DZIAŁANIA SAMORZĄDU ROLNICZEGO

- rocznie opiniujemy ok. 260 projektów aktów prawnych;
- utworzyliśmy Nadzwyczajną Komisję Problemowa do spraw opracowania propozycji rozwiązań dotyczących strat w rolnictwie spowodowanych przez zjawiska atmosferyczne, ubezpieczeń rolnych, szkód łowieckich i ustroju rolnego oraz Nadzwyczajną Komisję Problemowa do spraw monitorowania sytuacji na rynkach rolnych, rozwoju i opłacalności produkcji rolnej oraz sprzedaży bezpośredniej;
- od 2011 roku organizujemy wypoczynek letni i zimowy dla dzieci rolników dofinansowany przez FS UR;
- organizujemy promocje polskich produktów rolno-spożywczych korzystając ze środków Funduszy Promocji (9) w postaci pikników, portali, akcji medialnych;
- Rozwijamy współpracę zagraniczną w ramach Copa-Cogeca, Grupy Wyszehradzkiej i Trójkąta Weimarskiego.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Mirostław Borowski
Wiceprezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych
www.krir.pl
kontakt: sekretariat@krir.pl